

Locuati'a Redactorului

si
Cancelar'i'a Redactiunii
e in
Strat'a tragatoriului (Lé-
vésutoza), Nr. 8.Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespon-
denti regulari si „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a :

prea-intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 June 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa tim-
brale pentru fiecare-oare publica-
tiune separatu. In loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 25/13 fauru, 1871.

Pace seu reinnoirea perniciosului resbelu, acést'a este cestiunea fatala, carea preocupa in momentulu presinte intreaga Europ'a. E dreptu ca d'in tote partile se telegrafeaza, ca pacea ar' fi asié d'icundu ceputu. Siadu ca Franci'a se va supune si tre-
buie se se supuna conditiunilor de pace, propuse de nemti. Cu tote aceste inse in d'ilele d'in urma se ivira nesce simptome, cari tradeza ore-si-care nesiguritate d'in partea prusiloru cu privire la rezultatulu finale alu negociatiuniloru d'in Versaili'a. Diariulu oficialu alu nemtiloru „Monitoriulu de Versaili'a" a inceputu a lua unu tonu amenintatoriu, dechiarandu ca, daca Franci'a nu este aplicata a se supune pretensiuniloru nemtiesci fara de a sporí multe vorbe, bandele regelui Vilhelmu voru inundá si tienuturile sudice ale Franciei, scutite pana acum'a de rapirile si jafurile loru, si corespondinti nemtiesci inspirati anuncia degiá, ca atunci resbelulu se va portá cu furia si armare-tiune mare pana la total'a nimicire a Franciei.

Omnipotentii d'in Versaili'a nu potu neci decatu suferi, ca d'intr'unu capetu alu Franciei pana in celu-a-laltu se rpsune d'in ce in ce mai tare ecoulu resbunárii si alu resplatarei. Daca unu verme calcatu in pitore are dreptulu a se inco-
val, atunci nu se pote opri neci leulu sangerandu d'a imple aerulu cu strigetulu seu de dorere. E siguru, ca in situatiunea presinta Franci'a e la totu casulu aplicata d'a primu conditiuni umane de pace. Se presupunemu, ca conditiunile de pace ce le offere Franciei dlu de Bismarek voru paré betranului Thiers si adunárii nationale d'in Bordeaux prè aspre, si priu urmare neacceptabile, atunci se nasce intrebarea, ca ore poterile neutrale, miscate de acésta tratare neumana cu una natiune nobila si liberala, nu voru fi impinse in actiune? Dispusetiunea spireteloru anti-prusiana d'in Angli'a si-a ajunsu degiá punctulu culminatiunei. Cabine-tulu cu totulu impotentu Granville-Gladstone va poté fi delaturatu in una clipita, si initiatiua Angliei va trage cu sine mai multe state continen-
tale. Ordele principelui Fridericu Carolu voru dá in promenad'a loru cátra Bordeaux de man'a amenintatori'a a Angliei, si la casu candu aceste bande si-voru lua calea spre Lyon, atunci Itali'a inca trebuie se iesa d'in neutralitatea sa lasia, neonestá si nemultumitoria, intielegemu pre poporulu ita-
lianu, care de siguru sentiesce si cugeta mai no-
bilu decatu guvernulu seu.

Dlu Bismarek are se grigesca ca se nu-si in-
corde arculu prè tare, ca-ci i s'ar' poté prè usioru
intemplá ca in urma se-si veda nimicite tote in-
tentiunile sale, ba se pota fi chiaru si constrinsu a
lasá d'in asprimea pretensiuniloru, indestulindu-se
mai cu putienu, decatu pote ar' capeta asta-di.

Afirmatiunea, ca Franci'a trebuie umilita cu
totulu, pentru ca estu-modu se nu mai cugete la
vre-unu resbelu de resbunare, e de totu absurda,
ca ci una natiune de 40 milioane, plina de potere
si vietia, nu va poté fi neci candu atátu de tare
prosternuta la pamentu, in catu se nu se mai pota
miscá, si se dispara d'in anim'a ei tote urmele vanda-
lismului prusiacu. Nu incupe neci una indoiela,
ca neutralisarea Alsaciei si a Lotaringiei sub ga-
ranti'a poteriloru europene, precum si demolirea
fortaretieloru, e mediu-loculu celu mai accomodatu,
pentru a face pentru totu-de un'a imposibile erum-
perea unui nou resbelu intre aceste natiuni; inse
nesatosii nemti pretindu terriuriu francesu si
milliarde, pentru ca estu-modu se se asigure con-
tra Franciei, si nu vedu, seu si daca vedu nu
voiescu se veda, ca chiaru de aci trebuie se erumpa
mai tardu una conflatiune europena.

Cu privire la conferinti'a d'in Londr'a aflamu
ca, dupa-ce in Franci'a s'a constituitu degiá unu
guvernu, conferinti'a accepta pre representantele
francesu, pentru ca cu succursulu Franciei se pro-
ceda la revisiunea conventiunei de Parisu. Se
afirma degiá cu tota siguritatega, ca acestu tratatu,
creatu in 1856, va suferi acum'a modificári esen-
tiale, cari voru reduce asié d'icundu la nulla re-
sultatele resbelului d'in Crimea. La inceputu s'a

fostu pusu in desbatere conferinti, ca conditiune
anteriora pentru delaturarea restringeriloru impuse
Rusiei cu privire la Marea-Negra, resolverea ces-
tiunei Dardaneleloru si a Dunarei, inse de o cam-
data se pare, ca diplomati'a voiesce a se margini
numai la resolverea faptica a cestiunei prime, si
la resolverea principiala a cestiunei danubiane.
Acést'a apare d'in impregiurarea, ca cu privire la
cestiunea Dardaneleloru s'a adusu degiá una seria
de concluse, éra cestiunea danubiana se afla inca
si acum'a totu in stadiulu, in care a fostu innainte
de deschiderea conferinti.

Tote scirile d'in Franci'a constata, ca inchia-
ierea preliminariloru de pace e asié d'icundu fapta.
Ambele partí contrahente sunt degiá unite in tote
punctele, si acum'a se mai negocieza numai in
privinti'a ficsárii, desdaunárii de resbelu, in privinti'a
cari-a cancelariulu nemtiescu a dechiaratu de
admisibilu unu compromisu.

D'in invecinatulu principatu Muntenegru ni
vinu sciri nelinisitorie. De una parte, principele
Muntenegru lui si-a sporitu poterile armate cu jume-
tatea stárii efective de pana acum'a, a introdusu
regulamentulu rusescu si a deobligatu comandele
districtuale a face ore-si-cari pregatiri militare. De
alta parte Port'a a emisu unu pasia pentru inspi-
cierea si eventuala inarmare a fortaretieloru sale
de la confinele Muntenegrului. Aceptamu sciri de-
tariate in acésta privinti'a.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 22. febr., 1871.

Siedinti'a se deschide la 10 ore a. m., sub presiedin-
ti'a ordinara a presiedintelui Paulu Somssich. — Dupa ve-
rificarea processului verbalu alu siedintei precedinte, presie-
dintele anuncia mai multe petitiuni, intre cari si un'a subscrisa
de Ernestu Simonyi d'impreuna cu alti 67 deputati, prin
care ceru ca camer'a se delibere petitiunile ce se presinta in
tota diu'a si cari se referescu la intervenirea in favorulu in-
tregitati terriuriului francesu. — Se transmitu comissiunei
petitiunarie.

Georgiu Stratimirovics, carui-a si-a concesu
asi face de alta data observáriile sale la responsulu mini-
strului-presiedinte, luandu cuventulu, dupa una vorbire maí
lunga presinta unu proiectu de conclusu, dupa care camer'a
invita guvernulu, ca influinti sale legale a supra politi-
cei esterne se-i dea una astu-feliu de directiune, ca d'in
partea monarcei se nu se puna neci un'a pedeca eventualei
eliberári a crestiniloru de sub domnirea mohamedana. —
Camer'a íe actu despre responsulu ministriului, éra proiectulu
de conclusu se va tipari si distribui.

Mauritiu Wahrmanu presinta unu proiectu de
conclusu relativu la delaturarea celamitatiiloru de comuni-
catiune. — Proiectulu se va tipari si pertratá de una-data
cu bugetulu ministriului de comunicatiune.

Colomanu Széll pune pre biurulu camerei raportulu
comissiunei financiare relativu la proiectulu de lege despre
immunitate. — Sa va tipari si tramite la sectiuni.

Emericu Hodossy relateza, ca comissiunea de im-
munitate a permisu inceperu investigatiunei criminale contra
deputatului Beniaminu Guthy. — Presiedintele comunica,
ca Guthy i'a recercatu prin una epistola, ca camer'a se
lase cursu liberu justitiei.

Raportulu comissiunei se va tipari si pune in desbata-
rea camerei.

Cumer'a trece la ordinea d'leii: desbatere speciala
asupra bugetului ministriului de culte si instructiune publica.

Titlulu 5, despre stipendie, se voteza fara observare.
Se pune in desbaterea camerei titlulu 6 d'in bugetu si se
accepteaza.

Siedinti'a se inchiaia la 1½ ora d. m.

Siedinti'a de la 23. febr. 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a de
asta-di a camerei reprezentantiloru la 10 ore a. m. — Du-
pa verificarea processului verbalu alu siedintei trecute, presie-
dintele anuncia mai multe petitiuni, cari se transpunu
comissiunei petitiunarie d'impreuna cu petitiunile presintate
de deputatii Ignatiu Helfy, Michailu Tancsics si
Ernestu Simonyi.

Ladislau Berzenczey interpelleza pre ministru-

lu presiedinte, daca sunt adeverate faimale, ca conferinti'a
d'in Londr'a intrunita in cestiunea pontica, nimicindu con-
vintiunea de pace d'in anulu 1856, a concesu Rusiei infi-
intiarea unei poterii marinarie pre Marea-Negra, si daca
acést'a s'a potutu face cu consensulu reprezentanteluru austro-
magiariu? — Se va comunica ministriului concerninta.

Maksimianu Úrményi relateza d'in partea comi-
siunei centrale in privinti'a prolongárii indemnitati. — Ra-
portulu se va tipari si pune la ordinea d'leii in siedinti'a
prossima (24. fauru).

Camer'a trece la ordinea d'leii: desbaterea speciala a
supra bugetului ministriului de culte si instructiune publica.

Titlulu 7, despre pensii, se voteza cu 31,940 fl., si
cu acést'a sunt deliberate recerintiile ordinara. — Se punu
in desbaterea camerei recerintiile estra-ordinarie ale bug-
etulu d'in cestiune.

Sub titlulu 1 sunt preliminarati 310,000 fl. pentru sco-
puri confessiunale. — Comissiunea financiare propune re-
ducerea acestei sume la 290,000 fl. Reducerile de 20,000 fl.
se motiveza prin urmatoriile: pentru beserica greco-orien-
tala sunt preliminarati 100,000 fl.; comissiunea financiare
propune reducerea acestei sume la 80,000 fl. Totu in ace-
tu intielesu se pronuncia si cu privire la petitiunea aloru
patru districte besericesci reformate, cari ceru sporirea sub-
ventiunei.

Gregoriu Simay invita camer'a a considerá si ritulu
armenu alu besericeii catolice; dreptu-ace'a presinta unu pro-
iectu de conclusu, dupa care camer'a se voteze 5000 fl.
pentru acestu ritu. — Gregoriu Patrabanu springinesce
proiectulu d'in cestiune.

Ladislau Gonda presinta urmatoriulu proiectu de
conclusu: „Camer'a invita pre ministru a cere de la con-
fessiunile subventiunale unu ratiuciniu despre intrebuintari
sumelor ce li se accorda, si acestu-a se-lu aduca la cunos-
ciinti'a camerei, apoi se se pronuncie, candu cugeta a fi pos-
sibile sistarea subventiuniloru pentru confessiuni.”

Secretariulu de stat, Georgiu Ioanovicu, ple-
deza in favorulu votárii sumei de 100.000 fl., preliminarati
de comissiunea financiare.

Eduardu Zsedényi presinta unu proiectu de con-
clusu, dupa care sum'a de 36,000 fl. accordata besericeii
evangelice de confessiunea augsburica, se se intregesca pre
anulu 1871 inca cu 8000 fl.

Colomanu Tiszar' dorí ca statulu se nu dea neci
una subventiune confessiuniloru, ca-ci acést'a e incompatibile
cu autonomi'a, carea e mai pre susu de tote. Cu privire la pro-
iectele de conclusu presintate, oratorele dechiera, ca nu pote
acceptá proiectulu deputatulu Gonda, pentru ca acestu-a
nimisesce independenti'a si autonomi'a confessiuniloru, éra
celelalte proiecte, presintate cu privire la singuratecele po-
sitiuni, oratorele doresece a se transpune comissiunei fi-
nanciare.

Procedendu-se la votare, proiectulu lui Gonda se
respinge; proiectele deputatiloru Zsedényi si Simay
se transpunu comissiunei financiare, éra pentru confessiunea
greco-orientala se voteza 100.000 fl.

Titlulu 2, despre directiunea afaceriloru scolari, se
voteza cu 5030 fl. — Titlulu 3., despre institutele de in-
vetiamentu, e preliminaratu cu 27.000 fl. (Pentru gimnasiulu
romanu d'in Brasiovu 4000 fl.; pentru scol'a reale d'in Sabiu
5000 fl.; pentru gimnasiulu d'in Neoplant'a 8000 fl., si pentru
infintiarea unui aquariu in gradin'a botanica d'in Pest'a
10,000 fl.) Comissiunea financiare propune a nu se votá
nemic'a pentru aquariu, éra pentru gimnasiulu d'in Neoplant'a
numai 6200 fl. v. a.

Sigismundu Borlea propune a se suscepe in
bugetu 4000 fl. pentru gimnasiulu romanu d'in Bradu. —
Stef. Pavlovics doresece a se votá pentru gimnasiulu d'in
Neoplant'a 9740 fl. — Demetriu Ionescu propune
a se primi in bugetu 4000 fl. pentru gimnasiulu romanu
d'in Beiusiu.

Propunerile se transmitu comissiunei financiare, éra
positiunile titlului d'in discussiune se voteza dupa prelimi-
nariulu comissiunei financiare.

Titlulu 4, despre immultierea colectiuniloru museului
nationalu, e preliminaratu cu 41.400 fl. — Gregoriu Simay
propune, ca camer'a se primesca in estra-ordinariu sum'a de
10.000 fl. pentru museulu ardelenescu. Se transpune comi-
siunei financiare. — Franciscu Pulszky propune susce-
perea unei sume de 5090 fl. pentru procurarea unei collec-
tiuni minerale. — Se transpune de asemenea comissiunei
financiare. — In fine titlulu se voteza in suma de
42.400 fl.

Zoltan Zmeskal prezinta un proiect de con-
clusiune, dupa care ministrul este invitat a primi in estra-
ordinariu una suma corresponsivă pentru ajutorarea reu-
niunilor literare si de cultura fără diferentia de natiuna-
litate. — Se transpune comisiunii financiare.

Cu această bugetul ministrului de culte si instruc-
tiune publica e deliberat definitiv.

Dupa ace'a se punu in discutia camerei proiectele
de legi ale ministrului-presedinte, deliberate degi de sec-
tiunea centrala. — Ministrul presedinte, c. Iuliu A n-
d r á s s y, comunica, că a incrediatintu pre secretariu de
statu H o l l á n a reprezentă guvernulu cu ocaziunea des-
baterei a sup'r'a proiecteloru de legi despre aperiarea terei.

Mai antăiu se cetesce proiectulu de lege despre modi-
ficarea §-lui 7 alu art. de lege XVI. d'in 1868, respective
despre nou'a impartire a districteloru de honved. — Dupa
una discutie lunga, la carea participa mai multi
oratori,

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Romani

si

Constitutiunile Transilvaniei.

(Urmare.)*

III.

Se resumemu, se concludemu si se terminamu.

Amu vedutu in partea prima: cum romanii la veni-
rea ungarilor in Transilvania, au impartitu cu acestia
tote drepturile lor civili, politice si besericesti.

Ei impreuna constituia corporatiunea publica, cunos-
cuta sub numirea de „Universitas regnicolarum Hungaro-
rum et Valachorum“; aici exercitau ei drepturile publico-
politice ale terei. Esercitiulu religiunilor eră liberu.

Dar' amu vedutu ca mai tardiu, numirea si institu-
tiunea de „Universitas regnicolarum Hungarorum et Vala-
chorum“, s'a metamorfosatu in numirea si institutiunea de
„Regnicolae nobiles“; si acestei-a apoi s'a adaosu „regni-
colae siculi et saxonae“.

Apoi acestoru numiri s'a substituitu numirea de „natio
nobilium, siculorum et saxorum“.

Si in urma „nobiles“, s'au substitu „natio nobilium“, s'a stra-
formatu in „natio hungarica“.

Asié s'a transformatu si formatu sistem'a de
„trium nationum“, adaca a natiunii ma-
giare, secuie si saxe, escludendu cu incetulu, cu
incetulu pre natiunea romana; si cucerindu si usurpandu
magiarii, secuii si sasii tote drepturile numai si singuri
pentru sine.

Asié s'a deceptatu in urma romanii „Universitas Va-
lachorum“, ca ei nu sunt alta in tiera lor de câtu „miseri
plebs contribuentis“ si „rustici glebae adstricti“.

Omulu se mira, cum romanii de atunci, nu s'au op-
pusu cu tota energia, si cu tota forti'a dreptului lor
contra acelu procesu de descompunere a existintiei lor
politice si nationale! Cum romanii nu s'au intrepusu cu
tote puterile, pentru asigurarea vietii lor de natiune po-
litice si publica in statu?! Cum s'au lasatu amegiti, că
„universitas Hungarorum et Valachorum“ se se prefaca in
„regnicolae nobiles“, acesti-a in „nobiles“, si acesti-a in
„natio hungarica“?!

Injustiti'a, astuti'a, amegirile, intrigele, uneltirile, ba
lasstatile chiar — se vede ca domnia si atunci, pre cum
ele domnescu si in diu'a de asta-di.

Amu vedutu apoi, ca paralelu cu descompunerea si
stergerea existentiei politice a romanilor in Transilvania,
se efectuă totu cu aceea si injustitia, astuti'a, amegiri, intrige
si uneltiri si descompunerea si nimicirea beserice romane,
si pre candu romanii s'au deceptatu cu „quatuor receptae
religionis“, catolic'a, reformat'a, unitari'a si luteran'a, in
tiera au vedutu ca religiunea lor, romana, eră numai to-
lerata!

Sistemei de „trium nationum“ s'a adaosu sistem'a de
„quatuor receptae religiones“. Romanii erau esclusi si de la
un'a si de la cealalta. Asié in câtu daca unu romanu, ar' fi
vrutu se exercite drepturi publice-politice in tiera sa, trebuia
mai antăiu se-si nege si natiunea si religiunea si se tréca
nu numai la un'a d'intre cele „tres nationes“, ci si la un'a
d'intre cele „quatuor receptae religiones“; ca-ci exercitarea
drepturilor politice eră conditiunata de la aceste duoe sis-
teme. Asiá dar' nu eră destulu că romanulu se fia „nobilu“
s'au mai in urma se se facă magiaru, sasu ori secu, ei
trebuia anca se-si lapede si legea, si se tréca la un'a d'in-
tre cele patru religiuni recepte.

Am vedutu apoi ca magiarii neindestuliti cu asupri-
rea politica si besericésca, si cu glebe-adstrictiunea roma-
niloru, neindestuliti cu atâte legi asupritorie si batjocori-
toerie ce au creatu contra natiunii si religiunii romane —
in urma au voitu a le stinge si limb'a si nationalitatea, si a
le intrude limb'a si nationalitatea magiara.

Dar' amu vedutu apoi si aceea, ca in urma magiarii
au fostu necredintiosi dreptarilor terei, si au instrainatu-o
magiarilor d'in Ungaria.

*) Vedi nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 si 17 si „Fed.“

Pre langa aceste inse, amu vedutu si ceea ce faceau
si ce diceau romanii.

Ei au protestatu cu cuventulu, cu proteste solemne si
câte-odata si cu arma in mana contra acelu legi asupri-
toerie.

Ei s'au adresatu către acei-a cari li-au luat dreptu-
rile, si le-au cerutu, le-au pretinsu inderetru.

In specialu, la a. 1700, au d'isu si au pretinsu că
natiunea si religiunea romana se nu se mai considere de
tolerata, ci de natiune si religiune recepta, asemenea cu
celealte trei natiuni si patru religiuni recepte in tiera.

La a. 1744, s'au adresatu către diet'a terei, si pre
cale legale au cerutu recunoscerea natiunii si religiunii
romane, si restituirea lor in drepturile politice, nationale
si besericesti, asemeni cu celealte nationalitati si religiuni
ale patriei.

La a. 1791, s'au adresatu de nou către diet'a terei,
si au cerutu totu ce au cerutu la a. 1744.

La a. 1834, au reinmătu petitiunile de pene acumu,
si au pretinsu totu cele ce pretinsesera in petitiunile de
mai nainte.

La a. 1842, au protestatu contra legilor asupritorie
limbei si nationalitatii romane, si au declarat in fati'a lu-
mei „nullo unquam tempore, nos, nationemque nostram
lege obligari posse, quae moribus ac religiositati periculum
ac obicem, nationalitati vero ruinam parat ac interitum.“

La a. 1848, natiunea romana au facutu de sine, si a
declaratu independentia sa politica, nationale si besericésca,
asemene cu celealte natiuni si religiuni ale patriei; au
rugatu pre aceste, se ide in consideratiune drepturile natiu-
nei si religiunii romane, si — se nu instrainedie tiera; au
protestatu in contra a ori ce uniune a Transilvaniei cu Ungar-
ia; ei au d'isu: nu ne unim cu tiera ungarésca; nu ne
vindemu tiera; nici-o lege mai multu de noi fără de noi.

Magiarii inse au fugitu la Pest'a, si precumu in tre-
cutu, asiá nici acumu n'au luat in consideratiune preten-
siunile romanilor.

La a. 1849., romanii au cerutu si pretinsu unirea
toturoru romanilor d'in monarchia austriaca intr'unu sin-
guru corpu nationalu si constitutoru parte integrante a
Statului.

Nu li s'a datu.

In intervalulu anilor 1850 pêne la 1860., romanii au
fostu asemeni ungarilor in — suferintie si asuprire.

La a. 1861., romanii de nou se dechiara de natiune
politica si independente, si de parte integrante a terei si
intru tote asemene cu celealte natiuni ale patriei.

La a. 1863., se intrinescu reprezentantii ungro-secu-
loru, sasiloru si romaniloru, si in dieta legale a terei, si
prin concludu formalu, prin lege fundamentale a terei re-
stituiescu natiunea romana in tote drepturile politice si na-
tionale, si beseric'a romana o restituiescu asemenea in drep-
turile ei de libertate, autonomia si independintia.

La a. 1865., magiarii că si candu le-ar' fi parutu reu
de ce au facutu, éra-si au fugitu la Pest'a, si sunt acolo
pêne in diu'a de asta-di.

Se speramu ca voru veni la minte, si éra-si se voru
intórce, si voru primi si a trei-óra d'extra romaniloru,
precumu o au primitu mai antăiu sub Tubutum si a dou'a
óra in diet'a din Sabiu de la a. 1863.

Dee ceriulu, că nu adi-năno se fia pré-tardiu!!

(Va urmá.)

Discursulu

cavalerulu Schmerling, tienutu in 23 fe-
bruariu, cu ocaziunea intruduceri sale ca presie-
dinte alu camerei magnatiloru.

Inalta camera! Majestatea Sa c. r. apostolica, numindu-me
de presedinte alu acestei-nu camere, a versatu a sup'r'a capulu
meu cornulu abundate alu gratiei sale, că-ci abié asiú
cunosce unu scopu mai inaltu alu ambitiunei, de câtu a fi
chiamatu la conducerea unei adunări, in carea ocupa locu
barbatii cei mai de frunte, si in carea Austria e represen-
tata in modulu celu mai demnu. Cu tote aceste-a nu-mi in-
cepu officiulu fără ore-care preocupatiune. Eu cunosc in-
semnetatea acestui oficiu si, cugetandu, că ce barbatii
escelinti si demni au ocupatu inainte de mine acestu
scaunu de presedinte, preocupatiunea mea cresce.
— Acésta preocupatiune mi-impune detorinta, a cere
increderea si spriginulu camerei. Eu me voiu nisi a sustie-
né auctoritatea si demnitatea camerei, a conduce desbete-
rile cu deplina imparfalitate si, incātu pentru detoria pre-
siedintelui, a influintia a sup'r'a prosperarii afaceriloru.

Inalta camera! Nu ne aflamu la inceputulu unei ses-
siuni noue, candu presedintele are frumosulu dreptu, de a
salutá camerea cu unu discursu; ne adunamu inse dupa
unu intervallu de mai multe lune, si evenimentele presen-
tulu sunt asié de seriose si ponderose, incātu dvostra veti
concede exceptiunalminte presiedintelui, ca se-si faca refles-
siunile sale. (Bravo.) Una drama sguduitoria, care a stra-
pusu Europa întreaga in una iritatiune febrile, a eruptu in
Francia. Bravur'a cea mai mare, patriotismulu si resigna-
tiunea cea mai frumoasa, cari au excitatu mirarea toturoru-a,
n'au potutu pune eveniminteloru unu capetu favorabilu.
Poporul francesu este lassatu gratiei invingutorului. Ve-
demu campuri devastate, cetăti dirimate si nici nu suntemu

in stare a calculá, candu se va restaurá acésta devastatiune.
Dar' si invingutorii sangera d'in mii re rane, si nu potu
se bucura de invingerea lor. Mii de socie versa lacrimi
dupa socii lor. mii de copii striga dupa parintii lor, ca-
pă acoperu campulu de lupta; dar' si perderea materiale estu
immensa. Dee ceriulu, ca darurile pacii se se realizeze, si
pagistea cea verde, care in curundu se va intinde presu
cei caduti, se, acopere totu-odata tota ur'a si discordia
Inalta camera me va scusa, daca am avutu in vedere
aceste lucruri, cari nu taia in sfera a activitatii nostre. Dam
nu credu se fia in Europa vre-o inima sentitoria, carea
pota remané indiferenta facia cu acésta drama.

Diu Schmerling trecu apoi la dezvoltarea pro-
gramei sale si, dupa ce vorbesce despre inchiaia
rea multinationaria, b. chiaru imbucuratori a afac-
eriloru delegatiun-i, continua:

Ce se atinge de starea lucrurilor in acele-a regatu
si tere, pre cari le representamu noi, abié potemu vorbi de
ore-are ameliorare. Totu ni se mai dá inca ocaziunea de
a vedé, cum in unele parti ale imperiului se tragu la un
parte in tacere si essacere; ascunsa, cum se ferescu
participa la desbaterile a sup'r'a conditiunilor vietii consti-
tutiunale; totu mai vedemu inca, cum tienn unii, că base
institutiuniloru de statu sunt pergamentele ruginite, pre
candu trebe se scimu, că numai respiratiunea prospeta a
vivificatori a presintelui este si trebe se fia, carea pot
face se prospereze institutiunile liberale. Afara de acésti
mai domnescu inca si acea politica ultraista pitica, care m-
vre se recunosca, că autonomi'a regatelor si a tiereloru sig-
guratiune numai atunci este asigurata, candu imperiulu si-v-
intinde sentulu seu aperiatoriu a sup'r'a loru. (Bravo.)

Aici urmeza unu passagiu, unde diu Schmer-
ling si scrie parerea de reu, că adv. rat'a conf-
scintia si sentiu austriacu n'a strabatutu inca
tote partile si anghiurile monarciei. Cum-cá asié
este nu potemu negá, dar' acui e ore vin'a? —
Fost'au si de acui a, si pote că sunt inca si asta
di, cari au avutu pré-nulta consciinta austriaca,
si in locu se li servesca spre bine li a servitu
spre reu. că-ci dupa-ce Austria absolutistica in-
resplatu cu ingratiunde, Austria constitutiun-
i-a datu apoi pre man'a si in arbitriulu acelu-a
cari au voitu se stirpesca consciinta austriaca
prin sabia si focu. — Diu Schmerling dice apoi
mai departe:

Majestatea Sa a binevoitu a chiamá unu ministeriu noi
in consiliulu coronei. Missiunea acestui ministeriu estu
forte grea, de acé'a noi lu-vomu iosoci cu cele mai bun-
dorintie, ca se-i succeda a resolve una problema, la care
s'au incercatu până acum in zadaru atâte-a poteri nobi-
(Ilaritate.)

Totu-de-un'a ni-a servitu de principiu, că constituti-
unea este singura bazea dreptulu nostru de statu, totu-de-
un'a amu cugetatu, că recunoscerea constitutiunei nu a
pote casciga, că este detoria guvernulu a intrebuintia totu
mediu-locelcu possibile, pentru-ca constitutiunea se se recunos-
ca in fapta si se se intaresca. (Bravo.) Camera magnatiloru
s'a exprimat, că numai acelu guvern este celu adeverat,
care si va propune esecutarea constitutiunei si se va oppu-
interesseloru separatistice, si astu-feliu a se ingrigit de in-
tregitate a poterii monarciei si de splendorea coronei. Inalti
camera s'a exprimat, că doresce asemeni schimbări in
constitutiune cari intarescu institutiunile liberale si aperi
tereselle monarciei, dar' nici-odata nu va consenti a se fac
astu-feliu de schimbări, cari tıntescu a immarí autonomi-
tiereloru si miciorá auctoritatea monarciei.

Sum convinsu, că camera magnatiloru va remané fidel
acestoru principie si la casu de lipsa le va si aperi. Nu
remane deci alta-ce de doritu, decātu se vedemu acestu
principie si in program'a noului ministeriu, atunci se va
incede acea collucrare frumoasa si armonica, carea singuru
este in stare a realisá vietia constitutiunale.

Se ni incepemu deci nou'a activitate si se ni resol-
vem problema in modulu de până acum.

Credintia către Majestatea Sa, amore pentru patriu,
tierre strinsa la constitutiune, intielegere adeverata in pri-
vinti'a institutiuniloru liberale si una inima calda pentru esse-
gintiele concetationiloru nostri, aceste momente s'au mani-
testatu in activitatea nostra si ni voru servi de luceferi con-
ducatori in activitatea viitoria. Astu-feliu ve invitu a trec
la desbaterea objecteloru siedintiei de asta-di si dechiara
siedinti'a de deschisa. (Bravo d'in tote partile.)

Nouele carti fundarie in Transilva- ni'a.)*

Clusiu, in ianuaru 1871.

In urm'a ordinaatiunii ministeriului magiari de justitia,
de datulu 8. noevmre 1867, Nr. 287, se incepu lucr-
rile de localizare, spre a introduce institutul cartiloru fun-
dariae, sustatoriu in Ungaria, si pentru Transilvania
Lucrările de localizare până acum s'au incheiatu numai in

*) Spatiulu angustu despre care dispunemu ni
ni permise a publica până acum'a acestu tratatu forte im-
portant, inse dupa-ce nou'a institutiune a cartiloru fun-
dariae va avé a se introduce mai de tempuriu seu mai
tardiu in tote anghiurile locuite de romani, lu publicamu in
totu cupriusulu seu. Redactiunea.

Interpelarea dlui N. Blaremburgu

d'in 30. ian. 1871.

D. N. Blaremburgu: Ceea ce me aduce la această tribună, nu este increderea în fortiele mele, ci numai importanța excepțională a chestiunii ce-mi propun a trata și solemnitatea ocaziunii.

Radica vocea că se îndeplinesc o datorie gravă, o datorie austera și ingrată, și această fără a-mi face cea mai mică iluziune a supărării, neajunsurilor și pericuilor ce o însoțesc fatalmente, și pe care de pre acum declar, că le primesc fără a cere de ale împărți cu nimeni.

Voi să întreb pe d. ministru și presedinte alu consiliului, cum n'ad esmintu încă până acum prin vocea Monitoriului o scrisoare scrisă Carolu, și care face în acestu momentu jurul preseii în țera și strainenate, scrisore care nu este de cătu pre de o parte unu requisitoriu în contr'a națiunii și a pactului fundamentalu, ăr' pre de alt'a unu programu d'in cele mai ingrigitorie, carea ca acest'a după mine nu pote să fie de cătu apocrifa.

Ea e apocrifa, pentru că contr'a asertiunilor ce conține, faptele protestu cu energia.

Ea e apocrifa, pentru că nu acelu-a care a declarat atinguendu pentru prim'a ora pamentulu nostru, că d'in acelu momentu a devenitu Romanu, nu acelu-a ar' poté după cinci ani de conducere a destinelor acestei țiere, după ce a împărțit cinci ani bun'a și rău'a ei fortuna, nu acelu-a pote să ni dăcă că unu puternicu magnetu n'a încetat unu singuru minutu de a-si exercită influința sa.

Ea este apocrifa, pentru că nu acelu-a carui-a i-am oferit splendore unu tron, ilustratu de nenumerați principii eroi, de atăți-a principii virtuosi, și animele a cinci milioane de Romani, ar' poté să ne tacese de ingrati, și acest'a atunci pre candu pote n'a avutu încă ocaziunea a ne dá nimicu în schimb...

D. presedinte alu cabinetului: a-si rogă pre onor. oratore să se ție în termenii Constituțiunii. Domnitoriulu a datu țierei multe, a datu person'a sa, a datu viitoriulu său. Ce-i pote dá mai multu?

Voci în drept'a: Respectati cuventulu oratoriului.

Presedintele Adunării: Am tota speranți'a în sentimentele de iubire și de patrie ale dlui Blaremburgu; speru dara că dsa se va țiené în limitele constituționale.

D. N. Blaremburgu: Primescu, dle presedinte, să fiu censuratu dacă s'ar' dovedí până în sfersitu c'am estu d'in marginele caviintielor parlamentarie, până atunci inse ceru să nu fiu interruptu. Discutiunea d'eu unu nu e constituțională, dar' ăre faptul, elu însuși ce discutăm, nu este elu anormalu? este elu constituționalu? Nu vedu ăra-si că este ce-va criminalu în afirmatiunea mea cum-că ocaziunea de a ne dá ce-va în schimbulu coronei ce i-am oferitu, nu s'a prezentatu încă Principelui Carolu. Asi fi potutu dăca acest'a fără a lipsi de respectu însuși unu Napoleonu I. său unu Fredericu celu mare; că-ci și geniulu are nevoia de ocaziuni spre a se produce. Nu potu dar' presupune acestor interruptiuni altu scopu, de cătu acelu-a de a me deconcentrá.

Dar' în vanu că-ci sum obicinuitu cu ele și nu me voru face a perde stululu ideelor ce-mi propun a dezvoltá.

Candú am luatú asupr'a mea sarcin'a de a desfășurá această chestiune, sciamu, o mai repetu, că îndeplinesc o datorie ingrata și că idu asupr'a mea o răspundere pre care nu mi va fi datu a împărți cu altii. Nu ceru dar' nici simpatie, nici adesiuni, totu ce ceru este să se respecte în person'a mea libertatea tribunei, pre care eu o voi apără-o totu-de-un'a în person'a chiaru a adversarilor mei cei mai declarati.

Dicamú că această scrisore e apocrifa. Da, e apocrifa; că-ci intra în domeniulu imposibilităților morale; că-ci a-i dá credementu este a pune în indoăla inse-si fagaduelele, inse-si juramintele cele mai solenne.

Ea este apocrifa, pentru că dacă nu este semnatulu său preliudiu unei abdicatiuni apropiate, ea este culmea nedibaciei; că-ci nu face de cătu a șgudui credința în durabilitatea situațiunii actuale de lucruri și a presintá ca unu ce cu totulu precariu aceea ce noi am voin să fiá stabilu.

Parasirea ăra-si a țierei în impregiurările grave de asta-di în faci'a evenimintelor critice ce se desfășura în afara, ar' fi, și potú dice acest'a fără șfela, — că-ci faptul, sum incredintiatu, nu se va produce nici odata — ar' fi dăcu unu actu de înaltă tradare.

În Engliter'a, în acea țiera ce ar' trebú să ne servesca de modelu în materia de constituționalismu, este o acioma în dreptulu publicu, că regele nu pote abdica unilateralu, adeca fără consentimentulu Parlamentului. Degiá reu-voitorii însinuiescu, că în cugetarea și în coșșilele unoru poteri țier'a noastră ar' fi destinata să faca obiectulu unu tergu și că numai pentru ca acestu tergu să nu se faca sub firm'a Hohenzollern, s'ar' fi otaritu această abdicatiune; pre candú noi amú fi fostu d'in contr'a în dreptu a sperá, că acelu nume va fi pentru Romanii'a în tempii posomoriti de adi ceea ce este în tempu de resbelu pavilionulu, care acopere mar'a și o pune la adapostulu atacurilor ce aru lacomí la d'ins'a.

Acășta scrisore este apocrifa, pentru că nu acelu-a care-si botéza până și copii în legea noastră și carele consente deci la celu mai mare sacrificiu ce unu parinte pote face interesului publicu, ar' poté nutri asemenea cugetări, și nu în vertejulu dantiarilor și la sunetele muziceii unu Domnu si-ă d'ă bună de la unu poporu.

A întreprinde fundarea unei dinastii și regenerarea unei națiuni, marirea și fericirea ei, acest'a presupune cugetare și o voința mai pre susu de comunu.

A luá a supr'a sa o asemenea sarcina și a se descuragiá de la începutu, a se descuragiá facia cu cea d'antăiu contrarietate, este a se pune în rondulu unoru ambițiosi vulgari, și acest'a, suntemu bine incredintiati, nu va fi casulu Domnitoriului nostru.

Unu Principe care posedă consciința misiunii sale, o cugetare și o anima mai înaltă, chiaru candú vede tote șiflitiile sale tradate, chiaru candú a ajunsu a perde și iluziuni și speranție, chiaru candú a desiertatu cup'a de amaritiuni până la drojdie, — ceea ce nu pote fi nici odata casulu cu unu poporu blandu ca Romanii, — totu-si mai bine de cătu a desertá rufinosu, preferé să mora ca Macsimilianu la postu său, și atunci în lipsa de altu ce-va de ghéza pagina glorioasă istoriei. (Aplause, ilaritate.)

Observu cu intristare că, dacă pentru unii această chestiune este o ocaziune de a-si face datori'a către țiera, pentru altii ca este ocaziune de a face reclame la adres'a palatulu (aplause).

Al. Sturza: la mine v'ati adresatu?

N. Blaremburgu: me adresezu la cei ce me intrerupu cu murmure și risuri, și dacă sunteți d'între acesti-a lucrulu ve privesce.

Al. Sturza: afara d'in camera ve voiú răspunde (sgomotu).

Voci: Aci să se răspunda, în faci'a națiunii, ăr' nu' la dosu.

N. Blaremburgu: ori unde veti poftí dle Sturza.

D. Presedinte: dlorú, ve rogu să fiți pacienti și să faceți tacere.

N. Blaremburgu: a domni, a guverná este pentru unu spiritu mai înaltu, pentru o anima bine pușă, a imolá propri'a sa fericire fericirei generale, este a nu mai traí de cătu pentru poporul său, este a face abnegatiune complectă de sine, într'unu cuventu a nu si mai apartiene.

Regalitatea, a d'isu unu oratoru cunoscutu, nu este unu cortu întinsu pentru somnu, și unu altu cugetatoriu a adăugatu, că a domni este a avé răspundere de sufletu.

Dar' dacă o sarcina este lesne, și mai alesu scutița de grigi și de primejdie, este acea de Domnu constituționalu. Aci inse-si inactiunea este în tesa generală singurulu pretiu alu responsabilității și inviolabilității celei mai absolute până si a afecțiunii numărulu celui mai mare. Cătu pentru pretins'a noastră șeraclă morală, cătu pentru lips'a de virtuti civice, în raportu cu alte popóre, modulu cu care ne-amú strecuratu, în cursu de școle, d'in dificultăți ce au importatu alte popóre, probéza, speru, că nu în Romanii'a a fostu vre-o data șeceta de anima și de inteligenti'a. (Aplause.)

Vomú avé preste putienu ocaziunea de a dovedí și acest'a într'unu modu ștrălucitoriu, dar' si d'in punctulu de vedere alu moralității, țierele ce ni se oferu de modelu sunt multu mai înaintate de cătu noi.

Cătu pentru ingovernabilitatea noastră, numai inversulu, celu putienu până ieri, este adevératu. Si care este în cele d'in urma progresulu la care țier'a s'a refusatú în acesti cinci ani la care se face aluziune? Asiú dar', chiaru dacă mi s'ar' dovedí, — ceea ce nu potú admite — că aceea scrisore ar' fi autentică, eu chiaru atunci voiú persiste a dice că ea a fostu șmulsa Domnitoriului, că Domnitoriulu în acelu momentu a fostu indusú în erore și opri-matu, că ea nu exprime nici cugetările nici sentimentele acestni-a.

Că-ci nu trebuie să se uite că, dacă suntemu atasiati la Domnitoru și dinastii'a sa, este numai în condițiunile d'in adresa; că, dacă țienemu la Domnitoru și la dinastii'a sa, este inse ce-va la care țienemu și mai multu, la care țienemu mai pre susu de tote, este naturalitatea, demnitatea și libertatea noastră (aplause), și n'ar' poté fi o mai mare nedibacia, o mai mare crima de cătu a ne pune, în impregiurările de faci'a, în doreros'a alternativa de a alege între aceste lucruri, de a ne dovedí că ele au devenitu incompatibile (aplause.).

Dacă ce-va este nou și dacă ce-va este vechin, apoi noua este dinastii'a și vechia Romanii'a, și aspiratiunile ei vechie de 15 său 17 șecole (aplause.) Nu este ăra-si libertatea care este o importatiune ștrainsă și unu bunu oc-troiatu.

În șfirsitu me resumu și d'cu :

Dacă, ceea ce e imposibilu, această scrisore ar' fi adevérata; dacă ea ar' tradá cugetări ascunse în contr'a libertăților jurate, atunci declarú susu și tare că me inscriu, încă după acum, în falsu în contr'a ori-carei atingeri ce li s'ar' aduce! Mai multu: juru a nu me șupune nici odata l acelorú legi!... (aplause.)

Domnilorú, mai înainte de a parasí această tribună, și spre a-mi îndepliní până în capetu datori'a, să-mi permiteti a ve dá citire unei motiuni în care amú formulatu concluziunile mele, marturisescu cu franchetia că m risca a nu intruní nici cele cinci sub-semnate

Comitatulu Clusiiului, cetatea Clusiu, Gherla, Sighisior'a și Tirgulu Coseogn'a, în cari jurisdicțiuni cu prim'a iuniu 870, noiele cărți funduarie se predara publicității. Am aditu, ca să vedu edictulu cu carele se promulga institulu funduaru pentru numitele jurisdicțiuni, și în vre-unu liariu romanu, dar' indesiertu. După-ce inse acelu edictu șuprinde unele despusetiuni transitorie de forte mare însemetate atátu pentru proprietarii de pamentu, cătu și pentru creditorii ipotecari, cugetu a face pentru proprietarii romani d'în numitele jurisdicțiuni unu serviciu, comunicandu șn. redacțiunii acelu edictu, cu rogarea, să benevoiti a luá de d'insulu notiția în știmatulu Dvoștra diariu.")

Inteligenti'a și prețimea noastră carea este printre poporu, ar' face acestui-a unu serviciu forte mare, dacă l'ar' șdeptá, ca în tempulu său să șmble, să-si cerce cărțile funduarie și să faca pașii necesari pentru îndreptarea șminte-lorú ce se voru fi viritu, cu voi'a său fără voi'a, în acelea. În șpecia, cu privire la punctulu primu alu edictulu, are a pune poporulú nostru urmatoriile întrebări de reșolvitu :

1) Nu a remasu d'in moș'a sa vre-o parcelă neînscrise langa corpulu său funduaru ?

2) Nu s'a înscrise vre-o parte a proprietății sale langa unu corpu ștrainsu funduaru ?

3) Nu s'a înscrise vre-o sarcina pre corpulu său funduaru, pre nedreptulu ?

4) Nu s'a lasatu vre-o îndreptățire radicata, neînsemetata la corpulu său funduaru ?

5) Locuri ce sunt la altii numai în arenda, ori ca șlegitimare neșertate după codicea civile austriaca, nu s'au înscrise langa corpulu funduaru alu acelorú ca proprietate ?

6) La asié numiti curialisti, nu cum-va s'a înscrise șmoleculu langa corpulu funduaru alu fostulú domnu de pamentu, — ăra nu în unu corpu șeparatu funduaru ? — și ăre proprietatea cladirilorú, unde acelea sunt facute prin d'insulu, înscrise-au pre numele lui ? în fine, ăre nu i s'au șcrisu prestațiuni mai grele, ca celea faptice ?

7) Acolo unde fostii coloni au dreptu de pașunaritu și lemnaritu în padurile domnesce, ăre înscrise-au acestu dreptu în f'ă sarcinelorú său ba ? și de e, ăre în ce meșura ?

8) Acolo unde au șosieduți și șosiedu fostii domni și șervienti pașuni comune, — ăre nu s'au șcrisu acelea ca proprietate demnățulu, și nu în corpu funduaru șeparatu, pre numele fostilorú domni și fostilorú șervienti ?

9) ăre acelea pașuni și paduri, cari s'au șosieduți și șosiedu numai prin fostii șervienti, înscrise-au pre numele acestorú-a, respective pre numele comunei urbariale ?

Dacă care-va proprietari de pamentu va fi șuferitu de șe-neînșdreptățire ori neregularitate cu privire la cele de șstănu, șeu în alta privăția, ăre de a șe șili, ca până la 31. Ianuariu 1871 inclusive, șă cera îndreptarea la tribunulu șubșectivú.

Tragu apoi atentiunea șpecială a creditorilorú ipotecari la punctulu 8. štu edictulu. Aci potú ocurge urmatoriile șesuri :

a) ăre cine-va a datu unu imprumutu încă pre timpul legilorú vechie ale patriei, și spre a șecurarea acelu imprumutu i s'a șpemnoratu cutare realitate, și ipoteci'a și-a șcascigat'o prin introduțiune (introdúctio); aici este apoi de lipsa, ca cu producerea documentulu de introduțiune să cera înscrierea dreptulu ipotecariu în cărțile cele noue funduarie.

b) Si-a șcascigatu cine-va dreptulu ipotecariu pentru șecurarea cutarei pretensiuni, prin introducere contractulu de datori'a în cărțile de ștabulatiune, ce au șustatu până acum'a; aici trebú duplicatú pentru trecerea dreptulu ipotecariu în cărțile cele noue.

c) Si-a șcascigatu ăre cine-va dreptu ipotecariu spre șecurarea cutarei pretensiuni, pre calea șecutiunale, prin asié numit'a șconșcriere judecatoresca. Si acestu dreptu ipotecariu încă este de a fi introdusú în noiele cărți funduarie.

Cu deosebire recomendu acestu punctu alu edictulu atentiunii șonșistoriilorú romane. Șciimu, că atátu șonșistoriele, cătu și șeserecele nostre si-dau banisiorii în imprumutu pre langa ipoteci'a. Facutus-au ăre de la locurile șompetinte despusetiuni, ca în acelea locuri unde s'au introdusú noiele cărți funduarie, drepturile ipotecarie ale șeserecelorú nostre să fiá șecurate? Eu până acum de o asemenea despusetiune nu am șfiatu. Șciú atăt'a, că șinodulu parochialu gr. cat. alu Clusiiului a predatu mai multe acte de asta natura unu șadvocatu, ca să midilocesca șranscrierile de lips'a.

ăre fondulu bobianu d'in Blasiu nu are de a face șșfeliu de șranscrieri, bună ăra pre bunulu lui Șamuila Yajda d'in Șomesfaldu și pre șmass'a șreditaria a unu Betzó d'in Feiardu ?

Me marginescu la aceste amintiri facute ca în trecutú și îndreptu pre cei ce voru a șcascigá îndrumări mai pre lergu în asta materia, la carticea „Îndreptariu pentru lucrările șpregatoriile d'introducere a cartilorú funduarie în Transilvani'a, șcrisú pentru proprietarii romani de Iosifu Popu, jude șing. în șomit. Clusiiulu." Acolo se află și formularie de șuplica de șranscrieri și îndreptări. (Se află de vëndiare la șoane Ștein în Clusiu, prețulu 40 cr. v. a.)

„Propun cu Camer'a să se declare, că nu poate considera acea scrisore de cătu ca apocrifa și că, protestându d'în nou de atasiamentulu său inalterabilu la Constituțiunea ce ne-am datu în deplin'ă noastră autonomie, trece la ordinea d'lelei.

* A. Arionu, T. Dobrescu, Sihleanu, Caramaliu, Eng. Ghic'a.

D. primu-ministru și ministru de interne, declara că daca camer'a s'ar' sufla diapaslonulu dlui Blaremborgu, dloru n'aru avé de cătu să parascesca sal'a de siedintie.

Amu cititu și noi acea epistola publicata de mai multe diuarie.

Ea pare scrisa într'unu momentu de adunca mahnire, precum se intempla fia-carui-a candu cugetandu la tier'a lui, atâtu de bine inzestrata de Dumnedieu, crede că lucrâmu pre încetu spre a-i dá tota splendorea la care doresce să o vedea cătu mai curundu ajunsă.

Incunjurandu cu totii cu iubirea și respectulu nostru, intrându-ne pe calea constituiunala în patriotismulu nostru, prin concordia și infrățire, vomu face să renasca în tote animele nostre credința în viitorulu celu mare și fericitu alu Romaniei.

Avemu convicțiunea, că astu-feliu vomu vedé ori-ce descurajare și mahnire schimbându-se în încredere și speranția.

Asta-di avemu tote cuvintele a crede că idee, cari ar' poté să ne puna în nelinise, nu mai esistu.

D. Cogalniceanu citește de la tribuna propunerea urmatoria;

„Aduncu miscata, camer'a în urm'a esplicatiuniloru date de ministrii, exprima devotamentulu său către Tronu și dinastia, cari sunt garantate de Constituțiune, și, plina de încredere în viitorulu tieriei, hotarita a remané neclintita în Constituțiune, trece la ordinea d'lelei.

„Lascaru Catargiu, Cogalniceanu, Dr. A. Fetu, Dimitrie Ghic'a, G. Costaforu, G. Chitiu N. R. Locusteanu.”

„Informatiunile.”

VARIETATI.

** (Briulu Maicei Domnului). De la catastrofa de la Sedan, adeca de la caderea lui Napoleonu și fug'a Eugeniei incoce, s'au aflatu între scrisorile d'în Tuilerie felu de felu de epistole adresate odinioara poternicului imperatu alu francesiloru. Într'alte s'au aflatu și una epistola a deputatului Louvet, fostu membru alu ministerului Ollivier. Acesta epistola, adresata lui Napoleonu d'în Saumur, cu datulu 17 decemvre 1855, suna; „Sire! Biserica Buy-Notre-Dame d'în Saumur posiede un'a d'într'e cele mai pretioze reliquie ale crestinismului. Este unu brîu (cingutoria) alu santei feciore, adusu de Vilhelmu alu VI. ducele de Aquitania, cu ocaziunea unei espeditiuni cruciate. Traditiunea spune, că acestu brîu e brodaritu (cusutu cu flori) de ins'a-si fecior'a Mari'a. Archivulu bisericei, precum și unamultime de documente constataza genuinitatea acestei reliquie Regii Franciei au aretatu totu-de-un'a credința cătra acestu brîu. Anna de Austria l'a încinsu și portatu la Saint-Germain en Laye în anul 1628, candu a nascutu unu principe, care a devenitu apoi Ludovicu alu XIV. Daca ti-va fi cu placere, Sire, a pune pre Majest. Sa imperates'a sub scutul acestei reliquie pre timpul marelui evenimentu, care ti-va încoronă fericirea casnica și va ascură linisea Franciei, nu me indoiescu, că preutul și episcopulu nu voru correspunde dorinței vostre fără amănare.” — Precum se vede d'în cursulu evenimentelor mai recente, Napoleonu n'a primitu ofertulu binevoitoriului barbatu care, pre langa fericirea sa, a doritu și fericirea suveranului său și a patriei sale.

** (Arbitriu prusescu.) Cetatea Nancy fu nu de multu provocata să dea 500 lucratori pentru reconstruirea podului de la Toul, dar' nu vră să dea și de siguru avé cuvanta. Comandantele cetății inse, în locu ca să-si reinnoiesca provocarea său ordinulu, se apucă și arangiă unu concertu militaru în piet'a Stanislan la 8 ore dupa media-di, ia unu tempu, candu cea mai mare parte a poporatiunii se afla de regula în cafenelele său pre promenade, daca timpul e placutu. La primele sunete ale muzicei seducatorie tota piet'a fu plina de curiosi, cari nici nu apucara a se delectă în melodiile armoniose ale trimitiloru, tobelor și clarinetelor teutonice, și de-odata se vediu incungurati de milit'ă prusesca. Concertulu se fini; barbati, fara osebire de rang și pusetiune, fure alesi d'într'e femeii să transportati la Toul cu unu trenu, care se află ga'fa spre acestu scopu. În diu'a urmatoria pre totii vedea-i lucrându, care cu sap'a, care cu rob'a.

** (Momentele cele mai insemnate ale resbelului francesu-prusianu.) Pana acum au fostu preste totu 23 de lupte, adeca: la Weissenburg, Wörth, Spicheren, Pange, Mars-la-Tours, Gravelotte, Beaumont, Sedan, Noisseville (înaintea Metz-ului), trei la Orleans, Amiens, Champaign și Brie (înaintea Parisului), Beaugency, Bapaume, Vendome, Le Mans, Belfort, Le Quantin și eruptiunile d'în St. Cloud și Mont-Valérien. La Gravelotte au fostu 270.000 nemti contr'a 210.000 francesi; la Sedan

210.000 nemti contr'a 150.000 francesi; în lupt'a d'în urma de la Orleans au fostu 130.000 nemti contr'a 200.000 francesi; la Mars-la-Tours și Belfort au fostu în numeru egal. Perderile cele mai mari de ambele părți au avutu locu în luptele d'înaintea Metz-ului (la Pange, Mars-la-Tours și Gravelotte); numai la Mars-la-Tours au cadutu 600 oficieri și 17.000 fetiori nemti.

Consemnatiunea Contribuitoriloru

facute pentru „Federatiunea” în anu 1869.

Prin D. P. A. Vlăsăa, parocu rom. în Aranyos—Gyères (Transilv.) de la dsa 1 fl., Stefanu Nemesiu, teologu, 50 cr., Nicolau Tamasiu, par. în Grindu, 1 fl., Vasiliu Iustinianu, par. Oscudu, 50 cr., Ionu Moldovanu, par. 50 cr., Teodora Balgaradeanu 1 fl., Pantelimonu Farcasiu, 40 cr., Aronu Gerasimu, par. Petrila 1 fl., Mihailu Mandrutiu, 20 cr., Simeonu Mascasiu, 15 cr., Teodoru Ieneiu, 40 cr., Giorgiu Mandrutiu, 20 cr., Giorgiu Laslău, 10 cr., Teodoru Mocianu, 15 cr., Simeonu Campianu, 20 cr., Grigoriu Russu, 30 cr., Nicolau Orosu, 20 cr., Moise Ilie, 15 cr., Ionu Mandrutiu, sen. 30 cr., Ionu Mandrutiu, jun. 20 cr., Iosifu Florea, 30 cr., Ilie Moisa, 15 cr., Lic'a Haiducu, cu socia-sa, 40 cr., Nistoru Triteanu, 15 cr., Lica Campanu, notariu, 25 cr., Vasiliu Pintea, docente, 20 cr., Ionu Luncanu 20 cr., Longinu Morariu, 50 cr., Costanu Selagianu 40 cr., Zacheiu Suciu, 15 cr., Ionu Rosca, 10 cr., Petru Laslău, 10 cr., Grigoriu Timbusiu, 15 cr., Nicolau Chioresanu, 20 cr., Mihailu Mandrutiu, 20 cr., Ionu Nitrea, 40 cr., Ionu Sebeni, 10 cr., Lica Uncanu, 20 cr., Vasiliu Capusianu, 50 cr., Iosifu Morariu, cu socia-sa, 15., cr., Nicolau Adamu, 30 cr., Paraschiu Campianu, 60 cr. Totu d'în acea comunitate și totu prin D. Vlăsăa, de la urm. contribuitoru de nationalitate magiara: dd. Szentgyörgyi Josef, 50 cr., Deák István, 10 cr., Pálfí Sámuel, 5 cr., Zatrecki Károly, preutu ref. 50 cr., Vincze István, cant. 10 cr., Senkovits Antal, 10 cr., Varga Ferencz, 5 cr., Pataki Samu, 5 cr., Pataki Josef, 10 cr., Fogarasi Josef, 10 cr. Sum'a 15 fl. 10 cr. v. a.

(Va urmá.)

Sciri electrice.

Viena, 23. fauru. „Correspondința francesă” demintiesce esistința unui memorandum serbesc, relativu la anectarea Rosniei.

Kassel, 23. fauru. Se facu degiã tote pregatirile pentru caletoria lui Napoleonu, care va merge în 28. l. c. la Arenenberg s'eu în Angli'a.

Versaill'a, 23. fauru. Thiers fu primitu ieri la 10 ore, înainte de media-di. de imperatulu Vilhelmu; Chancy, care mai înainte cercetase pre principele de corona. a fostu presinte. — Intrarea în Parisu va urmá domineca în cea mai buna ordine și fara neci una solemnitate. Trupele nemtiesci voru petrece în Parisu numai putiennu tempu.

Bordeaux, 23. fauru. Poterile neutrals propunu neutralizarea Alsaciei și a Lotaringiei sub garanti'a poteriloru. Ledru Rollin a refusat alegera. 42 de perfecti si-au dat demissiunea.

Bordeaux, 22. fauru. Inchiaierea defintiva a paci' se accepta în dilele mai de aproape — Thiers va relatá adunãrii nationale în siedinti'a de sambeta despre rezultatulu negociatiuniloru. — E verosimulu că armistitiulu se va prolunga până în 1. martiu. — D'în America' era au sositu arme noue.

Bordeaux, 22. fauru. Buffet a refusat portfoliulu financierulu mai alesu d'în caus'a, că rolulu s'eu politicu și functiunile sale de sub imperiu aru poté resuscitá ore-si-cari susceptibilitati. Charles de Resumat, care a fostu primitu postulu de consulu în Viena, comunica guvernului prin una epistola, că refusa primirea numitulu postu. — De presiedinte alu comisiunei adunãrii nationale pentru financiele Franciei s'a alesu Casimir Perrier, era de vice-presiedinte alu comisiunei Talhouet. De presiedintele comisiunei pentru poterile militare s'a alesu contele Daru; de presiedinte alu comisiunei administrative pentru afacerile interne: Baze; era de vice-presiedinti s'au alesu d'Andiffret și Pasquier. — D'în caus'a unor acuzãri radicate de unele diuarie contr'a comisiunei de inarmare, presiedintele ei Lescene a adresatu lui Thiers una epistola, prin carea cere a se investigá activitatea comisiunei.

Praga, 23. fauru. Aici se accepta numirea cătu de curundu a lui Taaffe de locuteninte alu Boemiei.

Bordeaux, 23. fauru. Se comunica d'în Parisu cu datulu 22. l. c.: Tote diuariele lauda vorbirea lui Thiers. Membrii comisiunei pentru negociãri se voru duce asta-di d'impreuna cu Thiers la Versaill'a. Se spera unu rezultat neamânatu Buletinulu financiaru alu diuarulu de Parisu spune, că desdaunarea de resbelu va face 500

milione taleri. „Journal officiel” comunica, că Thiers a petrecutu d'în'ă de ieri în Versaill'a, în confatia cu Bismarck.

Viena, 23. fauru. Diuariele fidele constiunsei trateza în editiunea loru de s'era despre birea lui Schoerling. „Presse” o numesce unafifestatiune politica foarte imporanta, carea grafica constituiunea, și declara a tiené strinsu fundamentulu și spiritulu ei. — „Wanderer” vede însielatu prin vorbirea lui Schmerling. și afla în ea decãtu frase pre-cunoscute. — Conlatulu ispaniolu de aici demintiesce arestarea Serrano.

Bordeaux, 24. fauru. Trochu, car' destituitu, si Ducrot au sositu aici cu unu s'eu conductu de la Moltke. Ducrot și Chancy se consulta despre situatiunea militara. — Menotti Ricciotti Garibaldi, Canzia și maioritarea oficierilor garibaldiani și a datu demissiunea.

Viena, 24. febr. Daru se va numi consulu în Viena în locul lui Resumat. — Sturm Rehbauer propusera în clubulu partitei constiunale, ca ac'asta partita să dea mai mare val caracterulu nemtiescu nationalu, și să se nume partit'a constitutionala nemtiesca-liberala.

Berolinu, 24. febr. Thiers și ceilalți membri ai comisiunei pentru negociãrea paci' fure alalta-ieri în comunicatiune viala și neinterupta cu Bismarck și Moltke; s'a tienutu de câteva ori consiliu de resbelu sub presiedinti'a imperatului. — Condițiunile de pace sunt adoptate în alineamintele principali; s'a acordatu a reducere a contributiunei și s'a renunciat la ocuparea provinciei Champagne ca garantiã pentru refuirea desdaunãrii de resbelu. Domineca va un de siguru intrarea trupelor nemtiesci în Paris. Thiers fu cercetatu de principele de corona.

Londonu, 24. fauru. Diuarulu „Daily News” comunica d'în Parisu cu datulu 23. l. c. Thiers și colegii lui parasescu asta-di Parisul mané voru conferá cu adunarea nationala și s'eu beta se voru reintorce la Parisu; dupa ac'asta urmá una convenie decidiatoria cu Bismarck.

Florentia, 24. fauru. Unu comisiun micsta, la a carei-a consultãrii partecipa și generalulu tunesu Hussein, se ocupa cu cestiunea italianu-tunesa; prim'a ei misiune consiste în a fa propuneri și proiecte relative la garantarea intereselor coloniei italiene d'în Tunisu.

Brusela, 24. fauru. „Indépendance belge” comunica, că în cercurile bine-informate de Parisu și Versaill'a se numescu urmatoriile condițiuni de pace ca acceptate și inchiaiate: C'etatea Alsaciei și Belfortulu, a Lotaringiei germã cu fortareti'a Thionville și a Saargemundului, în fara de Metz (care remane la Francia cu constiunea, să se demoleze); mai departe solvirea trei miliarde spese de resbelu, d'într'e cari o parte are de a se solvi înainte de 1. aprilu; ocuparea forturiloru parisiane va durá până la solvirea în bani ga'fa a ratei prime, ocuparea celorlalte locuri inse dureza până la deplin'a solvire a sumei de desdaunare.

Berolinu, 24. fauru. Imperatulu pleca d'în Versaill'a în 12. martiu și sosese aici în 1. martiu. Napoleonu pleca la Arenenberg, unde accepta și sosirea Eugeniei.

Bordeaux, 24. fauru. Pap'a a recunoscutu republic'a francesă.

Bordeaux, 24. fauru. Unu nota officiala comunica, că negociatiunile cu Prusia se continu fara intrerumpere; guvernulu n'a primitu până acum neci una scire despre caracterulu negociatiuniloru; tote poterile, afara de Greci'a, au recunoscutu republic'a francesă. Domineca se va comunicá adunãrii despre negociatiunile de pace.

— Ducele de Aumale și principele Joinville sustienu în departementulu Gironde; Thiers da aproba intentiunea loru d'ă veni la Bordeaux, d'ocundu, că indata ce se voru aretá în Bordeaux va fi constrinsu a aplicá legea carea i proscrise. — În tienutul de la Bordeaux sunt concentrați 100,000 fetiori. — S'a infintiatu unu clubu legitimistu, care numera degiã 200 deputati ai adunãrii nationale. — Se dice, că orleanistii s'au debinatu în doue partite. Dupa inchiaierea paci' Buzaine va merge la Bordeaux d'impreuna cu statulu său generalu, pentru a-si rectificá conduita.

Brusela, 25. febr. Placatele afisiate pe stradele Parisului provoaca gard'a nationala la asistinta contr'a prusiloru, cari voru intrá în cetate. Se aude că dupa inchiaierea paci' autoritatile municipale voru invitá pre imperatulu ca să cerceteze Parisulu.

Propriet., edit. si red. respondiet.: ALES. ROMAN